

Vyhodnocení realizační fáze projektů ROP NUTS II Jihozápad

Verze 1.0 ke dni 1. 7. 2009

Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad

Obsah

Seznam použitých zkratk	3
1. Úvod	4
2. Analýza rizik ex-ante	5
3. Fyzické kontroly ex-ante	6
4. Podpis Smlouvy	7
5. Kontrola interim se Žádostí o platbu	8
5.1. Administrativní kontrola a analýza rizik interim se Žádostí o platbu	8
5.2. Fyzická kontrola interim se Žádostí o platbu	9
6. Kontrola interim bez Žádosti o platbu	10
6.1. Administrativní kontrola interim bez Žádosti o platbu	10
6.2. Fyzická kontrola bez Žádosti o platbu	10
7. Ukončení projektu	11
8. Kontroly ex-post	12
8.1. Administrativní kontrola ex-post	12
8.2. Fyzická kontrola ex-post	12
9. Změny v projektech	13
9.1. Nepodstatné změny	13
9.2. Podstatné změny	13
11.2.1. Podstatné změny menšího rozsahu	13
11.2.3. Dodatky ke Smlouvě	13
10. Čerpání projektů	14
11. Závěr	15

Seznam použitých zkratk

BENEFIT7	Projektová žádost BENEFIT7
ČR	Česká republika
DSO	Dobrovolné svazky obcí
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
IA	Útvar interního auditu a nesrovnalostí
IS MONIT7+	Informační systém MONIT7+
MSC2007	Monitorovací systém Central
NUTS	Územní statistická jednotka Evropské unie
OAČ/OAP	Oddělení administrace České Budějovice/Plzeň ÚRR JZ
OKČ/OKP	Oddělení realizace kontroly České Budějovice/Plzeň ÚRR JZ
PMZ	Průběžná monitorovací zpráva
ROP NUTS II Jihozápad	Regionální operační program regionu soudržnosti Jihozápad
RR JZ	Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad
SR	Státní rozpočet
ÚČ/ÚP	Územní odbor implementace ROP NUTS II Jihozápad České Budějovice/Plzeň ÚRR JZ
ÚRR JZ	Úřad Regionální rady Jihozápad
ÚSC	Územně samosprávné celky

1. Úvod

Evaluační Vyhodnocení realizační fáze projektů Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihozápad (dále jen „ROP NUTS II Jihozápad“) nevychází z Evaluačního plánu ROP NUTS II Jihozápad na programovací období 2007–2013. K její tvorbě jsme přistoupili na základě výsledků průběhu implementace ROP NUTS II Jihozápad, která již postoupila do pokročilého stádia. Počet realizačně i finančně ukončených projektů narůstá. S tím je spojen i rostoucí počet kontrol, jež mají ověřit správnost realizace projektů finančně podpořených z ROP NUTS II Jihozápad. Postupně se objevují problémy, s nimiž se příjemci pomoci setkávají. Právě kontroly odhalují rostoucí počet nedostatků v projektech.

Studie je realizována s primárním cílem odhalení nedostatků (pochybení ze strany příjemců odhalená při provedených kontrolách) či problematických okruhů (např. proces hlášení změn v projektech) spojených s realizací projektů. Dále se zaměřuje na proces podpisu Smlouvy o podmínkách poskytnutí dotace (dále jen „Smlouva“) a na další zjištění spojená s realizační fází projektového cyklu (např. časová náročnost administrace projektu). Výsledný dokument by pak měl sloužit zejména jako návod k předcházení problémů při realizaci a k zajištění co možná nejefektivnějšího procesu realizace projektů.

2. Analýza rizik ex-ante

Při provedení analýze rizik ex-ante bylo 113 projektů označeno jako „rizikové“ (32,6%) a 234 projektů jako „nerizikové“ (67,4%). To znamená, že nerizikových projektů je více, ale i přesto identifikovala analýza rizik ex-ante vysoký počet rizikových projektů. Jejich rizikovost spočívala především ve vysokém počtu uskutečněných a plánovaných výběrových řízení v rámci realizační fáze projektů a dále v dlouhé době realizační fáze projektů a vysokém počtu etap projektů. Ostatní odhalená rizika se objevila pouze v několika málo případech.

Ohledně výběrových řízení je nezbytné, aby příjemce dodržoval všechny právní předpisy EU a ČR a podmínky ROP NUTS II Jihozápad v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek tak, aby nedocházelo k identifikaci nesrovnalostí či jiných pochybení ze strany příjemce. ÚRR JZ si je vědom složité problematiky výběrových řízení, proto uspořádal v dubnu 2009 specifické školení týkající se této otázky. Z důvodu velmi vysokého zájmu bude školení zopakováno v září 2009. Problematikou veřejných zakázek se zabýval též Útvar interního auditu a nesrovnalostí ÚRR JZ (dále jen „IA“), který identifikoval nejčastější pochybení a nedostatky v souvislosti s kontrolou zadávání veřejných zakázek a sepsal je do dokumentu, který je pod stejným názvem k dispozici na webových stránkách www.rr-jihozapad.cz.

Ohledně rizikovosti projektů spočívající ve vysokém počtu etap se doporučuje příjemcům projekt co možná nejméně etapizovat. Je však v každém případě nutné dodržet i zde platnou dokumentaci ROP NUTS II Jihozápad. Příjemci tak sníží zejména administrativní náročnost projektu, s níž je spojena povinnost pravidelně předkládat Monitorovací zprávy (hlášení o pokroku).

Co se týče dalších rizikových aspektů, jež identifikuje analýza rizik ex-ante, doporučuje se příjemcům uvádět co možná nejvyšší počet referencí, spojených s realizací daného projektového záměru. Důležité je též volit zkušené projektové manažery, kteří jsou součástí projektového týmu podílejícímu se na realizaci daného projektového záměru, a to nejen z důvodu bodového hodnocení, ale zejména z důvodu vyššího přínosu pro daný projekt. Další doporučení je možno spojit s hodnocením projektu. Objevuje se velké množství projektů, které neprojdou úvodními fázemi hodnocení, a to hodnocením formálních náležitostí a hodnocením přijatelnosti projektu. Zde doporučujeme žadatelům vyvarovat se zbytečných chyb a nedostatků formálního charakteru, které tak mohou odsoudit jinak kvalitní projektový záměr k zániku na začátku jeho hodnocení. Příručka pro žadatele ROP NUTS II Jihozápad obsahuje seznam všech povinných příloh, které se předkládají společně s projektovou žádostí, i příloh předkládaných před podpisem Smlouvy.

Důležité je též kvalitně posoudit projekt z hlediska veřejné podpory. Zde je možné využívat bezplatných konzultací na OAČ/OAP. Zaměstnanci těchto oddělení pomohou žadatelům posoudit jakýkoliv projektový záměr v otázce veřejné podpory.

Závěrem tedy doporučujeme žadatelům konzultovat jakékoliv nejasnosti s projektovými manažery OAČ/OAP, navštěvovat semináře pro žadatele a specifické semináře, které průběžně organizuje ÚRR JZ.

3. Fyzické kontroly ex-ante

Fyzická ex-ante kontrola byla v rámci prvního, druhého a třetího kola výzev ROP NUTS II Jihozápad provedena u 111 projektů. Nejvíce kontrol se provedlo u projektů oblasti podpory 3.1, dále pak u projektů oblastí podpory 1.5 a 1.1.

Nejzávažnější zjištění odhalená při kontrolách ex-ante se vztahují k veřejným zakázkám, výběrových a zadávacím řízením.

Nejčastějším zjištěním je posun termínu výběrového řízení oproti termínu uvedenému v žádosti BENEFIT7, a to výběrového řízení na zpracovatele projektové dokumentace či na dodavatele stavebních prací, na provedení auditu apod. Dalším velmi častým zjištěním v souvislosti s veřejnými zakázkami je fakt, že došlo k vysoutěžení nižší, nebo vyšší částky, než bylo předem uvedeno v žádosti BENEFIT7.

Ohledně výběrových řízení opět doporučujeme příjemcům dodržovat platnou dokumentaci ROP NUTS II Jihozápad a s ní související právní předpisy EU a ČR ve všech bodech, čímž předejdou možnému vzniku a identifikaci nesrovnalostí, které jsou následně řešeny Pracovní skupinou pro nesrovnalosti ÚRR JZ. Zabrání tak i možnému krácení celkových způsobilých výdajů projektu, k němuž se přistupuje na základě odhalených nesrovnalostí a nedostatků v projektech. Pro příjemce jsou k dispozici specializované semináře a školení zaměřená na veřejné zakázky, které průběžně pořádá ÚRR JZ a na nichž se dozví např. o nejčastějších chybách příjemců v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek. Na webových stránkách www.rr-jihozapad.cz je též k dispozici dokument, který shrnuje nejčastější nedostatky odhalené IA při zadávání veřejných zakázek. Na tyto chyby upozorňujeme a varujeme před nimi příjemce i v platné dokumentaci ROP NUTS II Jihozápad či v aktualitách zveřejňovaných pravidelně na webových stránkách www.rr-jihozapad.cz.

Při kontrolách ex-ante však nebyla zjištěna pouze pochybení ve vyhlášení veřejných zakázek a zadávacích řízení. Velmi častým zjištěním je posun termínu zahájení, respektive ukončení realizace projektu. Jedná se o změnu nepodstatnou, avšak je třeba dodržovat i zde platnou dokumentaci ROP NUTS II Jihozápad (např. termín zahájení realizace projektu nesmí být posunut více než o šest měsíců od data schválení projektu k realizaci). Veškeré podmínky týkající se harmonogramu projektu jsou uvedeny v Příručce pro žadatele, respektive Příručce pro příjemce.

Nedostatečná publicita dle pravidel ROP NUTS II Jihozápad je při fyzických kontrolách ex-ante konstatována zaměstnanci OKČ/OKP často. Jedná se o menší velikost informačních tabulí, menší nápisy, než určují pravidla ROP NUTS II Jihozápad, nebo o zcela chybějící povinnou publicitu určenou platnými předpisy ROP NUTS II Jihozápad. Přesné podmínky pro příjemce stanovuje Příručka pro příjemce a další s ní související dokumentace ROP NUTS II Jihozápad. Tyto je příjemce povinen bez výjimky respektovat.

Dostí závažné pochybení zjištěné při provedených kontrolách se týká chybně nastavených indikátorů projektu. V případě nahlašování změn indikátorů se jedná o změnu podstatnou většího rozsahu, kterou nemůže příjemce provést bez souhlasu Výboru. Proto doporučujeme indikátory řádně nastavit již od počátku, aby nemuselo docházet ke změnám.

4. Podpis Smlouvy

Po schválení seznamu projektů doporučených k financování Výborem jsou na základě provedené analýzy rizik ex-ante podrobeny ex-ante kontrole vybrané projekty. V případě kladného výsledku těchto dvou kontrol je zahájena příprava smluvního vztahu.

Smluvní vztah mezi poskytovatelem dotace a příjemcem upravuje Smlouva o podmínkách poskytnutí dotace. Návrh Smlouvy je zaslán e-mailem žadateli, který má možnost se k jejímu znění vyjádřit do pěti pracovních dnů od jejího doručení.

Ke dni 1. 7. 2009 bylo podepsáno 330 Smluv s příjemci, což znamená 94 % z projektů schválených k realizaci.

Pokud žadatel splní všechna pravidla a podmínky ROP NUTS II Jihozápad tak, jak je stanovuje platná dokumentace ROP NUTS II Jihozápad a s ní související právní předpisy EU a ČR, a při fyzické kontrole ex-ante (před samotným podpisem Smlouvy) nejsou v projektu odhalena žádná závažná pochybení, dojde k podpisu Smlouvy a z žadatele se stává příjemce dotace z ROP NUTS II Jihozápad.

Nejčastější příčinou, která vedla k nepodepsání Smlouvy s některými žadateli, je nedodání povinných příloh projektové žádosti před podpisem Smlouvy. Nejproblematictějšími přílohami se ukázaly být stavební povolení a doklad o finančním krytí projektu.

Proto apelujeme na žadatele, aby se vyvarovali zbytečných formálních chyb a dokládali včas a v předepsaném množství všechny povinné přílohy projektové žádosti tak, aby zabránili vyřazení projektu již při kontrole formálních náležitostí projektu. Zvláště doporučujeme žadatelům zahájit včas stavební řízení a jednání o úvěru, a nečekat až na schválení projektu k financování, jelikož pak je lhůta na vyřízení povinné dokumentace pouze 25 pracovních dní.

Dále je třeba, aby žadatel již před samotným podpisem Smlouvy přesně dodržoval veškeré předpisy ROP NUTS II Jihozápad a související právní předpisy EU a ČR (např. zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách). Vyvaruje se tak možné identifikaci nedostatků při fyzických kontrolách ex-ante, které by bránily podpisu Smlouvy.

5. Kontrola interim se Žádostí o platbu

Na základě výsledku kontroly interim (tzn. po provedení administrativní kontrole, analýze rizik a případné fyzické kontrole) schvaluje hlavní finanční manažer Žadost o platbu a generuje z IS MONIT7+ formulář F1. Ten je předán k ověření a podpisu příjemci a následně vedoucímu OKČ/OKP.

Ke dni 1. 7. 2009 bylo na ÚRR JZ předloženo celkem 134 Etapových/Závěrečných monitorovacích zpráv se Žadostí o platbu. Z toho bylo příjemcům proplaceno 52 Žadostí v celkové hodnotě 369 164 822,50 Kč (ERDF+SR).

5.1. Administrativní kontrola a analýza rizik interim se Žadostí o platbu

Celkem byla k 1. 7. 2009 provedena administrativní kontrola u 60 projektů a jak vyplývá ze zjištěných dat, byla zjištěna pouze jedna nesrovnalost

Analýza rizik interim byla provedena ke dni 1. 7. 2009 u 31 projektů.

Tabulka 1: Počet projektů u jednotlivých kritérií

Kritérium	Míra rizika	Oblasti podpory											Celkem
		1.1	1.2	1.5	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	
Velikost částky žádané k proplácení	střední	1	0	3	0	0	0	0	2	1	0	1	8
	vysoká	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Doba od předložení poslední ŽoP	střední	1	1	3	0	0	1	2	1	2	0	0	11
	vysoká	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	4
Plnění harmonogramu	střední	1	0	1	0	0	1	2	0	0	0	2	7
	vysoká	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oznámení o změnách	střední	1	1	6	1	0	2	3	3	0	0	2	19
	vysoká	0	0	1	0	2	0	0	0	1	0	0	4
Počet veřejných zakázek	střední	1	0	4	0	2	3	2	0	0	0	1	13
	vysoká	0	0	4	0	0	0	1	0	1	1	1	8
Výzva k doplnění dokumentů u předchozí Etapové monitorovací zprávy	střední	1	0	2	0	0	0	2	4	0	0	1	10
	vysoká	0	0	3	0	0	1	3	0	0	1	0	8

Zdroj: MONIT7+ k 1. 7. 2009

U proběhlých administrativních kontrol jsme našli pouze nepatrný zlomek pochybení, které byly ve skutečnosti při kontrolách zjištěny. Jednotlivá pochybení jsou tak uvedena pouze ve složkách konkrétních projektů. Pro větší přehlednost dat bychom doporučili zadávat nedostatky a pochybení zjištěné při administrativní kontrole interim do příslušné záložky v IS Monit současně se zadáváním výsledku kontroly.

Při analýze rizik interim se nejrizikovějším ukázaly opět veřejné zakázky stejně jako je tomu i u předchozích kontrol. Na tento problém bylo již poukázáno dříve a na základě toho byly pořádány specializované semináře pro příjemce, zaměřené právě na problematiku veřejných zakázek. Jelikož ale četnost zjištění přetrvává budou v průběhu srpna 2009 tyto semináře opakovány. Zároveň proběhl audit na veřejné zakázky a jeho výsledky jsou zveřejněny také na internetových stránkách v sekci ostatní dokumenty pod názvem Nejčastější pochybení při zadávání

veřejných zakázek. Přesto, že návštěvníci internetových stránek byly na tento dokument upozorněny navrhujeme častější upozornění formou aktualit.

Na seminářích pro příjemce by se mělo mimo jiné apelovat na dodržování dokládání povinných dokumentů, jelikož nutnost vyzývání k doplnění dokumentů nebo zlepšení jejich kvality se ukázalo jako druhý nejrizikovější faktor.

S realizací projektu je také spojená existence vzniku změn. Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi rizikový faktor, je mu změnám v projektu věnována samostatná kapitola.

5.2. Fyzická kontrola interim se Žádostí o platbu

Přestože fyzické kontroly interim se Žádostí o platbu již plně probíhají, byly k 1. 7. 2009 dle dat v IS Monit7+ provedeny pouze dvě fyzické kontroly interim u projektu se Žádostí o platbu. Výsledkem kontroly byl nedostatek jednoho ze dvou projektů.

Nízký počet fyzických kontrol zanesených do informačního systému by nabízel doporučení na zvýšení kvantity těchto kontrol, ale ve skutečnosti kontroly stále probíhají. Problém je tedy ve správné a včasné aktualizaci dat a výsledků kontrol v systému. Z tohoto důvodu apelujeme na zaměstnance OKČ/OKP, aby dodržovali lhůty pro zaznamenávání výsledku kontroly do systému stanovené Operačním manuálem (2 pracovní dny).

6. Kontrola interim bez Žádosti o platbu

Ke dni 1. 7. 2009 bylo na ÚRR JZ předloženo celkem 133 Průběžných monitorovacích zpráv, na jejichž základě byly uskutečněny administrativní, popřípadě též fyzické kontroly interim.

6.1. Administrativní kontrola interim bez Žádosti o platbu

Administrativní kontrola interim je prováděna u projektů, u kterých byla předložena Průběžná monitorovací zpráva, dále u rizikových nebo nákladných projektů či při oznámení změny v projektu.

Ke dni 1. 7. 2009 byla dle IS Monit7+ administrativní kontrola interim ukončena u 51 projektů a zahájeno bylo šest kontrol.

Vzhledem k počtu předložených Průběžných monitorovacích zpráv a počtu provedených kontrol jsme zjistili časovou prodlevu oproti stanovenému harmonogramu dle metodických pokynů ze strany OKČ/OKP. Tímto apelujeme na dodržování stanovených lhůt. Zároveň doporučujeme uvádět zjištění současně se zadáváním výsledku kontroly do IS Monit7+.

Nejčastějším zjištěním chyb ze strany příjemců bylo nedostatečné vyplnění Průběžné monitorovací zprávy. Informace k povinným údajům najdou příjemci především v Příručce pro příjemce. Zároveň se také pořádají semináře právě k Příručce pro příjemce a příjemci také mohou využít i osobní konzultace na Úřadě Regionální rady. I přes tuto velkou snahu ze strany ÚRR Jihozápad stále vznikají ze strany příjemců chyby. Proto by nebylo vhodné v prevenci polevovat a naopak by se mělo stále pokračovat a podle příležitostí i opatření zvyšovat a především cílit na nejčastější zjištěné nedostatky a chyby.

6.2. Fyzická kontrola bez Žádosti o platbu

Ke dni 1. 7. 2009 byla dle IS Monit7+ fyzická kontrola interim ukončena u 69 projektů a jedna kontrola byla zahájena.

Z důvodu častého provádění změn v realizaci projektu byly jednotlivé fyzické kontroly interim zaměřené právě na dodržování pravidel při ohlašování změn v projektu. V rámci automatizace procesu jsou veškeré změny od 18. 5. 2009 zaznamenávány do IS Metastorm. Změnám v projektech je věnována samostatná kapitola.

Velmi častým pochybením se ukázalo také dodržování pravidel pro publicitu. Přesto, že příjemci jsou na tyto pravidla upozorňováni na jednotlivých seminářích a také v příručce pro příjemce, stále se vyskytují nesoulady mezi pravidly a skutečností. Bylo by přínosné zveřejnit seznam nejčastějších chyb v oblasti publicity, na které si mají příjemci dávat nejvíce pozor.

Dalšími zjištěními při fyzických kontrolách interim bylo mimo jiné neúplné doplnění stavebního deníku či chybějící inventární karty.

7. Ukončení projektu

Pojem „ukončený projekt“ lze chápat ze dvou různých hledisek:

- a. ukončená realizace projektu (Tento stav vychází z předložení Závěrečné monitorovací zprávy příjemcem. Datum ukončení realizace projektu je datum úhrady poslední dlužné částky dodavatelům, nebo ukončení aktivit na projektu financovaných z ROP NUTS II Jihozápad. Rozhodné je datum, které nastane později.)
- b. ukončené financování projektu (Datum proplacení poslední Žádosti o platbu z veřejných zdrojů na účet příjemce je zároveň dnem, kdy projekt přechází v IS MONIT7+ ze stavu „realizace projektu ukončená“ do stavu „financování projektu ukončeno“.)

Ke dni 1. 7. 2009 byla dle IS MONIT7+ ukončena realizace u 27 projektů a 18 projektů bylo proplaceno. Vzhledem k nadále probíhající realizaci projektů a k pokročilé fázi implementace ROP NUTS II Jihozápad samozřejmě jejich počet každým dnem narůstá a nadále narůstat bude.

V případě dvou projektů však v průběhu realizace došlo k ukončení platnosti Smlouvy. V prvním případě se jednalo o Dohodu o ukončení Smlouvy, ve druhém o Odstoupení od Smlouvy. V obou případech bylo důvodem odhalení pochybení ze strany příjemce až po podpisu Smlouvy. U druhého projektu bylo navíc pochybení velké množství a již nebylo možné tyto nedostatky odstranit.

Proto doporučujeme příjemcům řádně dodržovat veškeré platné předpisy ROP NUTS II Jihozápad a související právní předpisy EU a ČR tak, aby nedocházelo k identifikaci pochybení a nedostatků v projektech.

Příjemci mohou využívat bezplatné konzultace na OKČ/OKP, kde jim finanční manažeři poskytnou veškeré potřebné informace týkající se jejich projektů.

ÚRR JZ též pro příjemce organizuje pravidelné semináře, na nichž se dozví např. nejdůležitější změny v dokumentaci, apod. Kromě pravidelných seminářů pro příjemce byly v dubnu 2009 uspořádány též specializované semináře zaměřené na problematiku veřejných zakázek, které se ukázaly být nejproblematictějším aspektem realizační fáze projektového cyklu, či DPH. Z důvodu velkého zájmu budou tyto semináře zopakovány v září 2009.

8. Kontroly ex-post

8.1. Administrativní kontrola ex-post

Počet projektů, u nichž byla ukončena realizace a příjemci předložili Monitorovací zprávu o zajištění udržitelnosti projektu, je nízký. Je to z důvodu stanovených lhůt, kdy Monitorovací zpráva o zajištění udržitelnosti projektu musí být předložena do jednoho roku po ukončení projektu. Vzhledem k tomu, že v současné době jsou sice již některé projekty ukončeny, ale nesplňují podmínku jednoho roku, očekává se v blízké době nárůst Monitorovacích zpráv o zajištění udržitelnosti projektu a s tím i navýšení kontrol ex-post.

Ke dni 1. 7. 2009 byla dle IS Monit7+ provedena administrativní kontrola ex-post u 2 projektů.

8.2. Fyzická kontrola ex-post

Vzhledem k nízkému počtu ukončených a proplacených projektů a předložených Monitorovacích zpráv o udržitelnosti projektu a stejné situace jako u administrativních ex-post kontrol, nebyla prozatím ke dni 1. 7. 2009 provedena fyzická ex-post kontrola.

Příjemce je povinen si vést standardizovanou Složku projektu (šanon obdrží od ÚRR JZ), v níž si shromažďuje veškerou dokumentaci, která mu vznikne v souvislosti s realizací daného projektu. Jedná se o velmi užitečný nástroj, který poslouží příjemci zejména v době udržitelnosti projektu (při kontrolách ex-post je tak schopen předložit veškerou požadovanou dokumentaci).

9. Změny v projektech

9.1. Nepodstatné změny

Ke dni 1. 7. 2009 bylo na ÚRR JZ nahlášeno celkem 349 nepodstatných změn. Statistiky tak připadá cca 1 změna na projekt schválený k realizaci. Ve skutečnosti však tato statistika není přesná, jelikož ne všichni příjemci nahláší změny v projektech a naopak někteří příjemci nahláší v jednom projektu hned několik změn nepodstatných. Nejvíce jich bylo nahlášeno u projektů cestovního ruchu (oblasti podpory 3.1, 3.2 a 3.3). Změny nepodstatné příjemce pouze oznamuje ÚRR JZ a o jejich vzniku informuje v nejbližší Monitorovací zprávě.

Nejčastěji se jedná o drobnou změnu harmonogramu projektu, konkrétně o posun data zahájení realizace projektu, stavebních prací, apod. Často jsou nahlášovány též změny data konání výběrových řízení. Druhým nejčastějším typem nepodstatných změn jsou změny v rozpočtu projektu. Velmi častým typem nahlášených změn jsou též drobné stavební změny a změny technické specifikace některého z předmětů, materiálů, apod.

Dále se u změn nepodstatných často setkáváme se změnou statutárního zástupce, změnou kontaktní osoby, změnami v projektovém týmu, změnou adresy příjemce, popřípadě doručovací adresy, změnami ve vedení společnosti, která je příjemcem dotace z ROP NUTS II Jihozápad.

9.2. Podstatné změny

11.2.1. Podstatné změny menšího rozsahu

Co se týče změn podstatných menšího rozsahu, tyto musí schvalovat vedení ÚRR JZ. Ke dni 1. 7. 2009 bylo nahlášeno a následně schváleno 249 takovýchto změn. Nejvíce změn bylo zaregistrováno u projektů oblastí podpory 3.1 (40 změn) a 1.5 (39 změn). Svojí povahou se podstatné změny menšího rozsahu nejčastěji týkají změn plátcovství DPH, přesunu způsobilých výdajů mezi jednotlivými etapami projektů, přesunu části způsobilých výdajů do nezpůsobilých či úpravy termínu předložení Žádosti o platbu. Dochází i k častému nahlášení změn v harmonogramu realizace projektu (např. změna harmonogramu jednotlivých etap, sloučení etap, rozdělení etap, apod.).

11.2.2. Podstatné změny většího rozsahu

Podstatné změny většího rozsahu musí schválit Výbor Regionální rady. Ke dni 1. 7. 2009 jich bylo schváleno celkem 24, přičemž nejvíce jich bylo schváleno u projektů oblastí podpory 2.4, 2.5 a 2.6. Svojí povahou se změny podstatné většího rozsahu týkají změn indikátorů, změn v rozpočtu projektů a změn harmonogramu realizace projektu.

11.2.3. Dodatky ke Smlouvě

Po schválení podstatných změn menšího nebo většího rozsahu je vypracován Dodatek ke Smlouvě. Ke dni 1. 7. 2009 bylo na ÚRR JZ schváleno celkem 166 Dodatků ke Smlouvám. Statisticky tak připadají cca 2 projekty schválené k realizaci na jeden schválený Dodatek, avšak tento statistický přepočítání není přesný, jelikož k některým Smlouvám byly schváleny dva Dodatky a v případě jednoho projektu došlo ke schválení dokonce třech Dodatků ke Smlouvě. Nejvíce Dodatků obsahují Smlouvy projektů v oblasti podpory 1.5 Rozvoj místních komunikací.

Vzhledem k vysokému počtu a neustálému nárůstu změn v projektech ať už podstatných či nepodstatných došlo k rozšíření v seznamu typu změn na straně nepodstatných změn. To by mělo mít za následek snížení počtu podstatných změn a zároveň ubývání problémů vzniklých s ohlašováním a kontrolou změn. Na velké množství změn reaguje Úřad Regionální rady revizí dokumentů a následnému upozorňování příjemců na právě nastalé změny v dokumentech.

10. Čerpání projektů

Ke dni 1. 7. 2009 bylo dle IS MONIT7+ proplaceno 18 projektů v hodnotě 218 281 237,22 Kč (ERDF+SR). U přibližně poloviny projektů byla Smlouva původně uzavřena na jinou částku, než která byla finálně proplacena příjemci.

Nejčastějším důvodem jsou nahlašované změny v rozpočtech projektů a následně vyhotovený Dodatek ke Smlouvě, kterým může dojít ke značnému pozměnění původního rozpočtu projektu.

Avšak častá je též situace, že je konečně příjemci vyplacena též rozdílná částka od vyhotoveného Dodatku ke Smlouvě. Tento fakt může mít různé příčiny, nejčastěji však dochází ke krácení celkových způsobilých výdajů v rozpočtu projektu z důvodu odhalení pochybení, kterého se dopustil příjemce a které odhalí kontroloři OKČ/OKP při administrativních a fyzických kontrolách. Avšak ke krácení celkových způsobilých výdajů projektu často dochází též na přání samotného příjemce, který je např. schopen realizovat avizované výběrové řízení za menší částku, než se kterou počítal při předkládání projektové žádosti.

V otázce proplácení finančních prostředků příjemcům doporučujeme přesné dodržování předepsaných povinností příjemce včetně dodržování stanovených termínů (např. pro předkládání Závěrečných monitorovacích zpráv se Žadostí o platbu), které není možné měnit. Avšak jak jsme uvedli dříve, k dodržování termínů v tomto bodě nabádáme též finanční manažery OKČ/OKP, jelikož dojde-li z jejich strany k prodloužení platby, příjemcům toto může způsobit nemalé problémy např. s nárůstem úroků z úvěrů, apod.

11. Závěr

Evaluační studie Vyhodnocení realizační fáze projektů ROP NUTS II Jihozápad byla vytvořena k 1. 7. 2009, tedy po dvou letech implementace tohoto programu. Během prvních dvou let průběhu implementace programu došlo k vyhlášení největších kol výzev, do budoucna jsou již plánovány objemově i svým zaměřením podstatně menší výzvy (např. pouze na jednu specifickou oblast podpory, jako je 1.3 nebo 1.4). K realizaci bylo prozatím schváleno 351 projektů z oblastí podpory 1.1, 1.2, 1.4, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 3.1, 3.2 a 3.3. Tento počet se ještě značně navýší po schválení projektů z pátého kola výzev ROP NUTS II Jihozápad k realizaci Výborem.

V souvislosti s pokročilým stádiem implementace programu neustále narůstá i počet projektů v realizaci, ukončených i proplacených projektů. Tento fakt s sebou přináší potřebu více se zaměřit na realizační (nikoliv administrativní) fázi projektů a především kontrolovat jejich průběh.

Nejdůležitější roli tak postupně přebírá oddělení kontroly realizace ÚRR JZ, jehož úkolem je kontrolovat probíhající i ukončené projekty jak z hlediska administrativního, tak též provádět fyzické kontroly v místě realizace projektů.

Výsledky všech kontrol, které ke dni 1. 7. 2009 proběhly, je možné zobecnit. Kontroloři odhalují stále vyšší a vyšší počet nedostatků a pochybení ze strany příjemců, způsobených nesprávným či nedostatečným dodržováním stanovených předpisů ROP NUTS II Jihozápad a s nimi souvisejících právních předpisů EU a ČR. Nejrizikovější jsou jednoznačně výběrová řízení, při jejichž realizaci kontroloři zjišťují nejčastější pochybení. Vysoce riziková jsou i hlášení (respektive nehlášení nebo chybné hlášení) změn v projektech. Další zjištění odhalená při kontrolách se týkají např. chybné publicity ROP NUTS II Jihozápad či nedostatků v předkládaných Monitorovacích zprávách (příjemci jsou velmi často vyzýváni k doplnění údajů ve zprávách).

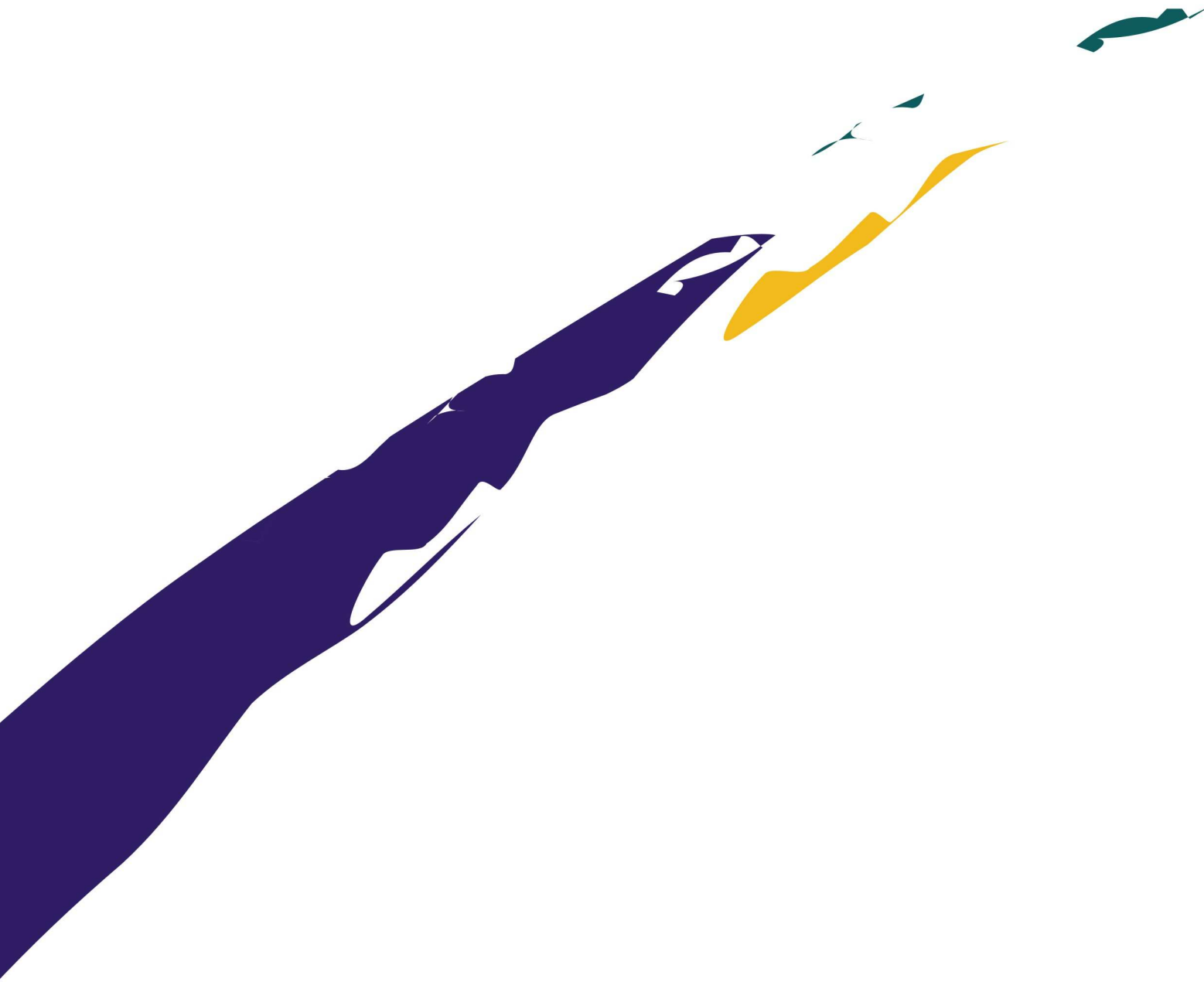
Úřad Regionální rady se snaží brát si ponaučení z již proběhlých výzev. Na zjištěné nedostatky a problémy v realizační fázi projektů reaguje potřebnými revizemi platné dokumentace. Došlo například k revizi Příručky pro příjemce, vydávají se Metodická oznámení, která jsou zveřejňována na webových stránkách ÚRR Jihozápad vždy jako aktualita. Příjemcům je zasílán informační email o proběhlé revizi dokumentace.

Dále zjištěné nejčastější nedostatky a pochybení v průběhu realizace projektu jsou v rámci prevence zveřejněny na webových stránkách Úřadu Regionální rady. Na webových stránkách jsou žadatelé i příjemci upozorňováni na důležité informace prostřednictvím aktualit, které jsou denně obnovovány.

Žadatelé i příjemci mají navíc k dispozici četné množství seminářů (včetně specializovaných např. na problematický aspekt realizace projektů, kterým jsou veřejné zakázky) a bezplatné konzultace, na nichž mohou konzultovat podrobnosti svých projektových záměrů i průběh realizace projektů. Zde tedy doporučujeme hojně těchto možností využívat.

Po podpisu Smlouvy o podmínkách poskytnutí dotace obdrží každý příjemce Složku projektu, která slouží k usnadnění přehledu o tom, co vše má příjemce archivovat. Jednotlivé složky jsou pro větší přehlednost odděleny listy.

Jako doporučení k eliminaci pochybení je třeba uvést především přesné dodržování stanovených předpisů a podmínek ROP NUTS II Jihozápad a s tím souvisejících právních předpisů EU a ČR. Důležité je předkládat včas a v úplné podobě vyžadované Monitorovací zprávy včetně všech dokladů spojených s průběhem realizace projektů.

EVROPSKÁ UNIE

PODPOŘENO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Směr budoucnost - cíl prosperita